

Dansare och spelmän samlade från Norden

Spelmans- stämma i Nyköping

NYKÖPING (SN):

Det har varit spelmansstämma i Nyköping över helgen. Över hundra dansare och spelmän från fyra nordiska länder deltog. Deltagarna uttryckte sin tacksamhet över att det fanns tak över borggården på slottet. Det både skyddade mot regnet och gav en fantastisk fin akustik, tyckte de.

Innan spelmansstämman invigdes av landshövdingen på borggården hade deltagarna hunnit med att gästa tre olika ålderdomshem och deltagit i tre högmässor. Kyrkorna i stan hade alltså ett något annorlunda musikinslag i söndags.

Sedan Nyköpings spelmansförbund firade sitt 60-årsjubileum för två år sedan när nu planerna på en permanent spelmansstämma börjat ta form. Nyköpings Spelmansgille är näst äldst i länet och det finns ju flera stämmor på andra håll i Södermanland, påpekar Arne Blomberg som hållit i helgens arrangemang.

Gillet har 700 medlemmar och det var helt fullsatt på borggården när musiken spelade upp och de olika dansarna antrade scenen.

De deltagande spelmanslagen kom från Nyköpings olika vänorter i Norden och totalt var det ett hundratal aktiva med.

Det är de danska deltagarna som står för det kontinentala arvet i musik och dans, förklarade Arne Blomberg.

Arne Blomberg från Nyköpings Spelmansförbund är en av dem som hållit i arrangemanget. Han vill nu att spelmansstämman skall bli en årlig tradition i stan.

De finska gästerna svarar för de modernaste inslagen i musiken och tillåter till och med elektroniskt dragspel.

Konservativast är norrmanerna, som kom från Telemarken och Notodden. Står det i noterna att det skall vara hardangerfela och tusseflöjt så blir det banne mig hardangerfela och tusseflöjt, resonerar de.

De norska dansarna och spelmännen var för övrigt bland de bästa som finns i det landet. Där är det nämligen vanligt att man tävlar i den här sortens spel och dans.

Landslagsklass

— De är av landslagsklass, som Arne Blomberg uttryckte saken.

Här i Sverige slutade man att tävla på 30-talet. Det led-

de bara till osämja och gräl mellan deltagare och domare hur musiken skulle bedömas. Sedan den tiden har det varit spelmansstämmor utan tävlingsmoment som gällt i Sverige.

Även om vi alltså inte är lika konservativa som norrmanerna eller modernerna som finländarna i vårt förhållande till den här musiken har vi våra särdrag.

Medelväg

På äktsvenskt vis går vi nämligen en medelväg. Passar musiken som skall spelas för ståbas så kan en sådan få vara med. De första basspelarna började dyka upp redan på 40-talet och sedan 70-talet händer det ibland att ett och annat dragspel slinker med när spelmännen stampar igång.

Det enda som saknades vid den här stämman var det så kallade buskspelet.

Det är när spelmännen söker sig undan från platsen för stämman ut i buskarna. Där spelar de sedan ensamma eller kanske två eller tre ihop.

— Med spelmän är det nämligen så, förklarade Arne Blomberg, att de inte tycker om att lyssna när andra spelar men älskar att spela själva.

I år regnade det för mycket för att det skulle bli något av med buskspelet. Spelmännen fick vackert hålla sig under tälttaket och lyssna när deras kolleger antrade scenen på borggården.

Men om det blir en årlig spelmansstämma kanske vi får vara med om tjo och tjim i buskarna också.